

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§3.8-5

Πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας. Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ διαιτησομένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἦλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ καταλθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. Καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἡτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «Σωστό», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «Λάθος», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο:

1. Ο Μαντίθεος ζούσε στην Αθήνα, όταν συνέβη η καταστροφή του αθηναϊκού στόλου στον Ελλήσποντο (στους Αιγός Ποταμούς).
2. Ο Μαντίθεος δεν διέμενε στην Αθήνα, όταν γκρεμίζονταν τα Μακρά Τείχη.
3. Ο Μαντίθεος και ο αδελφός του έζησαν στον Πόντο σε όλη τη διάρκεια της κυριαρχίας των Τριάκοντα.
4. Ο Μαντίθεος επέστρεψε στην Αθήνα μαζί με αυτούς που είχαν καταλάβει τη Φυλή.
5. Ο Μαντίθεος επέστρεψε στην Αθήνα για να υποστηρίξει το καθεστώς των Τριάκοντα.

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφῶν, Ἑλληνικά Βιβλ.2. κεφ.2 §§20-23

Στο κείμενο που ακολουθεί, ο ιστορικός αναφέρεται στις εξελίξεις που οδήγησαν στο τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου και στη συνθηκολόγηση της Αθήνας το 404 π.Χ.

Οι Λακεδαιμόνιοι ὁμως δήλωσαν ὅτι αρνούνται να υποδουλώσουν πόλη ελληνική που τόσες υπηρεσίες είχε προσφέρει τον καιρό του μεγαλύτερου κινδύνου που είχε απειλήσει ποτέ την Ελλάδα· δέχτηκαν λοιπόν να γίνει ειρήνη με τον ὅρο ὅτι οι Αθηναῖοι θα γκρεμίσουν τα Μακρά Τείχη και τα τείχη του Πειραιᾶ, θα παραδώσουν ὅλα τους τα πλοία εκτός ἀπὸ δώδεκα, θα φέρουν πίσω τοὺς ἐξόριστους, θα ἔχουν τους ἰδίους ἐχθρούς και φίλους με τους

Λακεδαιμονίους και θα εκστρατεύουν μαζί τους στη στεριά και στη θάλασσα, όπου τους οδηγούν αυτοί. (...) Την άλλη μέρα οι πρέσβεις ανέφεραν τους όρους που έβαζαν οι Λακεδαιμόνιοι για ειρήνη· στ' όνομα ολωνών μίλησε ο Θηραμένης, λέγοντας ότι έπρεπε να εισακούσουν τους Λακεδαιμονίους και να γκρεμίσουν τα Τείχη. Μερικοί αντιμίλησαν, η μεγάλη πλειοψηφία όμως τον επιδοκίμασε κι αποφάσισαν να δεχτούν την ειρήνη. Μετά απ' αυτά ο Λύσανδρος αγκυροβόλησε στον Πειραιά, οι εξόριστοι γύρισαν, και βάλθηκαν με πολλήν όρεξη να γκρεμίζουν τα Τείχη, στους ήχους αυλού που έπαιζαν κορίτσια — νομίζοντας ότι από κείνη τη μέρα ελευθερωνόταν η Ελλάδα.

Μτφρ. Ρ. Ρούφος

B4. Να βρείτε στο αρχαίο διδαγμένο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή** λέξη για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **απόδειξη, πολίτευμα, δίαίτα, θυμός, τιμή.**

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφών, Έλληνικά Βιβλ.2. κεφ.4. §§1-3.5

(έκδ. του Marchant, E.C. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1900, ανατ. 1968)

Ο Ξενοφών αναφέρεται στα γεγονότα που ακολούθησαν μετά την παρωδία δίκης και τη θανάτωση του Θηραμένη και για τα οποία κάνει έμμεση αναφορά ο Μαντίθεος στον λόγο του.

Θηραμένης μὲν δὴ οὕτως ἀπέθανεν· οἱ δὲ τριάκοντα, ὥς ἐξὸν ἤδη αὐτοῖς τυραννεῖν ἀδεῶς, προεῖπον μὲν τοῖς ἔξω τοῦ καταλόγου μὴ εἰσιέναι εἰς τὸ ἄστυ, ἦγον δὲ ἐκ τῶν χωρίων, ἵν' αὐτοὶ καὶ οἱ φίλοι τοὺς τούτων ἄγρους ἔχοιεν. Φευγόντων δὲ εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ ἐντεῦθεν πολλοὺς ἄγοντες ἐνέπλησαν καὶ τὰ Μέγαρα καὶ τὰς Θήβας τῶν ὑποχωρούντων. Ἐκ δὲ τούτου Θρασύβουλος ὀρμηθεὶς ἐκ Θηβῶν ὥς σὺν ἐβδομήκοντα Φυλὴν χωρίον καταλαμβάνει ἰσχυρόν. Οἱ δὲ τριάκοντα ἐβοήθουν ἐκ τοῦ ἄστεως σὺν τε τοῖς τρισχιλίοις καὶ σὺν τοῖς ἵππεῦσι καὶ μάλ' εὐημερίας οὔσης. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο, εὐθύς μὲν θρασυνόμενοί τινες τῶν νέων προσέβαλλον πρὸς τὸ χωρίον, καὶ ἐποίησαν μὲν οὐδέν, τραύματα δὲ λαβόντες ἀπῆλθον. Βουλομένων δὲ τῶν τριάκοντα ἀποτειχίζειν, ὅπως ἐκπολιορκήσειαν

αὐτοὺς ἀποκλείσαντες τὰς ἐφόδους τῶν ἐπιτηδείων, ἐπιγίγνεται τῆς νυκτὸς χιῶν
παμπλήθης καὶ τῇ ὑστεραίᾳ.

ὥς ἐξόν: ἐπειδὴ ἦταν δυνατόν

ἐκ δὲ τούτου: τότε

τὸ χωρίον: το οχυρό, το φρούριο

ἡ εὐημερία: ἡ ὁμορφη, ἡ καλή ἡμέρα

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Ἐκ δὲ τούτου ... καὶ τῇ ὑστεραίᾳ**».

Μονάδες 20

Γ4. Να επιλέξετε τη σωστή συντακτική αναγνώριση των υπογραμμισμένων λέξεων/φράσεων του κειμένου:

1. **εἰς τὸν Πειραιᾶ:** α. εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου στη μετοχή *φευγόντων*
β. ἔμμεσο αντικείμενο στη μετοχή *φευγόντων*
2. **χωρίον:** α. αντικείμενο στο ρήμα *καταλαμβάνει*
β. υποκείμενο στο ρήμα *καταλαμβάνει*
3. **τῶν νέων:** α. ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός, γενική διαιρετική στο *τινές*
β. αντικείμενο στο ρήμα *προσέβαλλον*
4. **τραύματα:** α. αντικείμενο στο ρήμα *ἀπῆλθον*
β. αντικείμενο στη μετοχή *λαβόντες*
5. **Θηραμένης μὲν δὴ οὕτως ἀπέθανεν:** α. κύρια πρόταση
β. δευτερεύουσα συμπερασματική πρόταση

Μονάδες 10